

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Lyreco Polska S.A.

Chemwatch: 4854-12
wersja nr: 2.1.1.1
Safety Data Sheet (Zgodny z rozporządzeniem (WE) nr 2015/830)

Kod alarmu o zagrożeniu: 3

Data wydania: 04/22/2013
Data wydruku: 01/18/2017
S.REACH.POL.PL

SEKCJA 1 IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa produktu	LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK
Synonimy	Niedostępne
Poprawna nazwa transportowa	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
Inne sposoby identyfikacji	Niedostępne

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny	Stosować zgodnie z zaleceniami producenta.
Ostrzeżenie przed	Nie dotyczy

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa zarejestrowanej firmy	Lyreco Polska S.A.
Adres	Sokolów, ul. Sokolowska 33, 05-806 Komorów Poland
Telefon	+480801 300 002
Faks	+.48 0-801 300 004
internetowej	www.lyreco.pl
E-mail	kontakt@lyreco.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego

Stowarzyszenie / Organizacja	Niedostępne
Telefon awaryjny	Niedostępne
Inne numery telefonów alarmowych	Niedostępne

SEKCJA 2 IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Uważany za niebezpieczną mieszaninę zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE, Reg. (WE) nr 1272/2008 (jeśli dotyczy) oraz ich zmiany. Uznane za Niebezpieczne dla celów transportowych.

OCENA ZAGROŻENIA CHEMWATCH

	Min	Max
Palność	3	4
Toksyczność	2	3
Kontakt z ciałem	2	3
Reaktywność	1	2
Przewlekły	2	3

0 = Minimalny
1 = Niski
2 = Średni
3 = Wysoki
4 = Ekstremalny

Klasyfikacja zgodna z regulacją (UE) No 1272/2008 [CLP] [1]	Substancja ciekła łatwopalna 2, Działanie żrące / drażniące Kategorie 2, Podrażnienie oczu Kategorie 2, Mutagen komórek zarządków kategoria 2, Działanie szkodliwe na rozrodczość kategoria 2, STOT - SE (narkoza) Kategorie 3, Przewlekłe zagrożenie wodne kategoria 3
Legenda:	1. Klasyfikowane przez Chemwatch; 2. Klasyfikacja wyciągnąć z WE dyrektywy 67/548/EWG - Aneks I ; 3. Klasyfikacja wyciągnąć z Dyrektywą UE 1272/2008 - Załącznik VI

2.2. Elementy oznakowania

Elementy etykiet CLP	
----------------------	---

SŁOWO SYGNALIZUJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Continued...

Oświadczenia o niebezpieczeństwie

H225	Wysoko łatwopalna ciecz i pary.
H315	Działa drażniąco na skórę.
H319	Działa drażniąco na oczy.
H341	Podrażnia skórę, może powodować wady genetyczne.
H361	Podrażnia skórę, może działać szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H412	Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Oświadczenia wspomagające

Nie dotyczy

Ustanowienia prewencyjne: Ochrona

P101	W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
------	--

Ustanowienia prewencyjne: Odpowiedź

P308+P313	W PRZYPADKU narażenia lub styczności: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
-----------	--

Ustanowienia prewencyjne: Przechowywanie

P403+P235	Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać w chłodnym miejscu.
-----------	--

Ustanowienia prewencyjne: Metody likwidowania

P501	Zawartość/pojemnik usunąć do upoważnionego odbiorcy odpadów zgodnie z narodowymi przepisami.
------	--

2.3. Inne zagrożenia

Wdychanie, kontakt ze skórą oraz spożycie mogą spowodować uszkodzenie zdrowia.

Po wystawieniu na działanie mogą wystąpić efekty kumulacji.

Może wywołać dyskomfort układu oddechowego*.

Wystawienie na działanie może wywołać nieodwracalne efekty*.

Może wywoływać uczulenia skóry*.

REACH - Art.57-59: Mieszanka nie zawiera substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) w dniu druku SDS.

SEKCJA 3 SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH**3.1. Substancje**

Patrz 'informacja dot. składników' w rozdziale 3.2

3.2. Mieszanki

1. Numer CAS 2. Numer EC 3. Nr indeksu 4. REACH nie	%[Ciężar]	Nazwa	Klasyfikacja zgodna z regulacją (UE) No 1272/2008 [CLP]
1.64-17-5 2.200-578-6 3.Niedostępne 4.01-2119457610-43-XXXX	>50	<u>ALKOHOL ETYLOWY</u>	Substancja ciekła łatwopalna 2, Podrażnienie oczu Kategorie 2; H225, H319 ^[1]
1.107-98-2 2.203-539-1 3.Niedostępne 4.01-2119457435-35-XXXX	10-25	<u>1-METOKSY- 2-PROPANOL</u>	Substancja ciekła łatwopalna 3, Działanie żrące / drażniące Kategorie 2, Podrażnienie oczu Kategorie 2, STOT - SE (narkoza) Kategorie 3; H226, H315, H319, H336, EUH019 ^[1]
1.298-07-7 2.206-056-4 3.Niedostępne 4.01-2119972334-35-XXXX	2.5-10	<u>di(2-ethylhexyl) acid phosphate</u>	Żrący kategoria 1, Ostry toksyczny kontakt ze skórą kategoria 4, Działanie żrące / drażniące Kategorie 1B, Poważne uszkodzenie oczu Kategorie 1, Mutagen komórek zarodków kategoria 2, Działanie szkodliwe na rozrodczość kategoria 2, Przewlekłe zagrożenie wodne kategoria 4; H290, H312, H314, H318, H341, H361, H413 ^[1]
1.Niedostępne 2.Niedostępne 3.Niedostępne 4.Niedostępne	<5	ingredients, non-hazardous	Nie dotyczy

Legenda: 1. Klasyfikowane przez Chemwatch; 2. Klasyfikacja wyciągnąć z WE dyrektywy 67/548/EWG - Aneks I; 3. Klasyfikacja wyciągnąć z Dyrektywą UE 1272/2008 - Załącznik VI 4. Klasyfikacja wyciągnąć z C & L

SEKCJA 4 ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY**4.1. Opis środków pierwszej pomocy**

Ogólne	<p>Jeśli nastąpi kontakt ze skórą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast zdejmij skażone ubranie, łącznie z obuwiem. ▶ Przemyc skórę i włosy bieżącą wodą (z mydłem, jeśli możliwe). ▶ W razie podrażnienia, zgłoś się do lekarza.
--------	--

	<p>Jeśli nastąpi kontakt produktu z okiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast przemyć świeżą, bieżącą wodą. ▶ Zapewnić pełne nawilżenie gałki ocznej poprzez uniesienie powiek znad oka w trakcie przemywania oraz poruszanie powiekami. ▶ Jeśli ból nie ustąpi, zgłosić się do lekarza. ▶ Usunięcie soczewek kontaktowych w razie uszkodzenia oka powinno być przeprowadzone jedynie przez wykwalifikowaną osobę. ▶ Jeśli opary bądź produkty spalania mogą być wdychane opuścić pomieszczenie. ▶ Położyć pacjenta, umożliwić wypoczynek w ciepłe. ▶ Przedmioty takie jak sztuczna szczeka, mogące zablokować drogi oddechowe, powinny zostać w miarę możliwości usunięte przed podjęciem pierwszej pomocy. ▶ W razie wstrzymania oddechu, przeprowadzić sztuczne oddychanie, najlepiej za pomocą maski z balonem samorozprężającym bądź odpowiedniego ustnika. Wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową jeśli zajdzie taka potrzeba. ▶ W przypadku połknięcia, NIE powodować wymiotów. ▶ Jeśli wymioty następują, podeprzeć pacjenta od tyłu bądź ułożyć na lewym boku (z głową w miarę możliwości skierowaną w dół) by zapewnić drożność dróg oddechowych i nie dopuścić do zachłyśnięcia. ▶ Uważnie obserwować pacjenta. ▶ NIGDY nie podawać płynów osobie wykazującej oznaki obniżonej reakcji na bodźce, np. usypiającej bądź tracącej przytomność.
Kontakt z okiem	<p>Jeśli nastąpi kontakt produktu z okiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast przemyć świeżą, bieżącą wodą. ▶ Zapewnić pełne nawilżenie gałki ocznej poprzez uniesienie powiek znad oka w trakcie przemywania oraz poruszanie powiekami. ▶ Jeśli ból nie ustąpi, zgłosić się do lekarza. ▶ Usunięcie soczewek kontaktowych w razie uszkodzenia oka powinno być przeprowadzone jedynie przez wykwalifikowaną osobę.
Kontakt ze skórą	<p>Jeśli nastąpi kontakt ze skórą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Natychmiast zdjąć skażone ubranie, łącznie z obuwiem. ▶ Przemyć skórę i włosy bieżącą wodą (z mydłem, jeśli możliwe). ▶ W razie podrażnienia, zgłosić się do lekarza.
Wdychanie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jeśli opary bądź produkty spalania mogą być wdychane opuścić pomieszczenie. ▶ Położyć pacjenta, umożliwić wypoczynek w ciepłe. ▶ Przedmioty takie jak sztuczna szczeka, mogące zablokować drogi oddechowe, powinny zostać w miarę możliwości usunięte przed podjęciem pierwszej pomocy. ▶ W razie wstrzymania oddechu, przeprowadzić sztuczne oddychanie, najlepiej za pomocą maski z balonem samorozprężającym bądź odpowiedniego ustnika. Wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową jeśli zajdzie taka potrzeba.
Spżycie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ W przypadku połknięcia, NIE powodować wymiotów. ▶ Jeśli wymioty następują, podeprzeć pacjenta od tyłu bądź ułożyć na lewym boku (z głową w miarę możliwości skierowaną w dół) by zapewnić drożność dróg oddechowych i nie dopuścić do zachłyśnięcia. ▶ Uważnie obserwować pacjenta. ▶ NIGDY nie podawać płynów osobie wykazującej oznaki obniżonej reakcji na bodźce, np. usypiającej bądź tracącej przytomność.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Patrz rozdział 11

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Wszyscy pracujący z organicznymi fosforowymi substancjami estrowymi powinni przechodzić regularnie rutynowe badania lekarskie ze szczególnym naciskiem na ośrodkowy układ nerwowy. Mimo że atropina lub PAM są dobrymi antydotami na ostre zatrucia estrami fosforowymi, nie znajdują zastosowania jako w odwracaniu skutków ostrych zatruc bądź przewlekłych uszkodzeń neurologicznych spowodowanych przez fosfiny lub pewne rodzaje fosforanów arylowych.

W przypadku dużego lub krótkotrwałego powtarzającego się narażenia na etanol:

- ▶ Spożycie dużej ilości przez osoby nie tolerujące zwykle polega na czynnościach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania wdychania, wymiany płynów i uzupełnieniu niedoborów składników pokarmowych (magnezu, witamin: B1, B6, C i K).
- ▶ Odurzonym osobom podać dożylnie 50% roztwór dekstrozy (50-100 mL) po pobraniu krwi do oznaczania glukozy.
- ▶ Osobom z obniżoną świadomością powinno się zapewnić drożność dróg oddechowych, oddychanie, krążenie i podanie leków o bezpośrednim znaczeniu (glukoza, witamina B1).
- ▶ Odkazanie jest prawdopodobnie niepotrzebne po upływie więcej niż jednej godziny od zauważonego jednorazowego spożycia. Środki przeczyszczające i węgiel aktywny mogą być podane ale prawdopodobnie nie będą skuteczne przy jednorazowym spożyciu.
- ▶ Podanie fruktozy jest przeciwwskazane ze względu na efekty uboczne.

SEKCJA 5 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

- ▶ Stabilna piana typu alkoholowego.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Niezgodności Pożarowe	▶ Unikać zanieczyszczenia utleniaczami, np.
------------------------------	---

5.3. Informacje dla straży pożarnej

AKCJA GAŚNICZA	▶ Zawiadomić Straż Pożarną i poinformować o lokalizacji i charakterze zagrożenia.
Zagrożenie Pożarem/Eksplozją	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ciecz i pary są wysoce łatwopalne. Do produktów spalania należą: <ul style="list-style-type: none"> • dwutlenku węgla (CO₂) • innych produktów pirolizy charakterystycznych dla spalania substancji organicznych.

SEKCJA 6 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Patrz punkt 8.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Patrz rozdział 12

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Niewielkie Rozszczelnienia	▶ Usunąć wszystkie źródła zapłonu.
DUŻE ROZSZCZELNIENIA	▶ Usunąć z terenu cały personel i poruszać się pod wiatr.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Porada dot. Osobistego Sprzętu Ochronnego jest zawarta w Rozdziale 8 SDS

SEKCJA 7 POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE**7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Posługiwanie się	▶ NIE dopuścić do kontaktu odzieży przesiąkniętej materiałem ze skórą. ▶ Unikać wszelkiego kontaktu bezpośredniego, w tym wdychania.
Ochrona przed pożarem i wybuchem	Patrz rozdział 5
Inne dane	▶ Przechowywać w oryginalnych pojemnikach w pomieszczeniach ognioodpornych z atestem.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Stosowanie opakowań	▶ Opakowanie zalecane przez wytwórcę. ▶ Dla substancji o małej lepkości (l): Beczki i kanistry nie mogą być ze zdejmowaną pokrywą i muszą posiadać wlew.
NIEKOMPATYBILNOŚĆ PRZECHOWYWANIA	▶ Unikać utleniaczy, kwasów, chlorków kwasowych, bezwodników, chloromrówczanów. Unikać mocnych zasad.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Patrz rozdział 1.2

SEKCJA 8 KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ**8.1. Parametry dotyczące kontroli****POCHODNE POZIOMU BEZ DZIAŁANIA (DNEL)**

Niedostępne

PRZEWIDYWANEGO POZIOMU EFEKTU (PNEC)

Niedostępne

KONTROLA NARAŻENIA W MIEJSCU PRACY**DANE O SKŁADNIKACH**

Źródło	Składnik	Nazwa materiału	TWA	STEL	szczyt	Uwagi
WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne	ALKOHOL ETYLOWY	Etanol	1900 mg/m3	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne
UE Skonsolidowany Wykaz indykatorywnych wartości granicznych narażenia zawodowego)	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-Methoxypropan-2-ol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Niedostępne	Skin
DYREKTYWA KOMISJI 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatorywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy zmienione przez: Dyrektywa Komisji 2006/15/WE z dnia 7 lutego 2006 r.	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-metoksy-2-propanol	375 mg/m3 / 100 ppm	568 mg/m3 / 150 ppm	Niedostępne	Skóra
WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW	1-METOKSY-2-PROPANOL	1-Metoksypropan-2-ol	180 mg/m3	360 mg/m3	Niedostępne	Niedostępne

Continued...

SZKODLIWYCH DLA
ZDROWIA W ŚRODOWISKU
PRACY - Substancje
chemiczne

GRANICE ALARMOWE

Składnik	Nazwa materiału	TEEL-1	TEEL-2	TEEL-3
ALKOHOL ETYLOWY	Ethyl alcohol; (Ethanol)	Niedostępne	Niedostępne	15000 ppm
1-METOKSY-2-PROPANOL	Propylene glycol monomethyl ether; (Ucar Triol HG-170)	100 ppm	160 ppm	660 ppm
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Bis(2-ethylhexyl) hydrogen phosphate	15 mg/m3	160 mg/m3	980 mg/m3
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Butyl bis(2-ethylhexyl)phosphate	0.96 ppm	11 ppm	63 ppm

Składnik	Oryginalny IDLH	zaktualizowany IDLH
ALKOHOL ETYLOWY	15,000 ppm	3,300 [LEL] ppm
1-METOKSY-2-PROPANOL	Niedostępne	Niedostępne
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	Niedostępne	Niedostępne
ingredients, non-hazardous	Niedostępne	Niedostępne

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Odpowiednie sterowniki inżynieryjne	Kontrole inżynieryjne mają na celu usunięcie zagrożenia lub stworzenie bariery między pracownikiem a zagrożeniem.
8.2.2. Osobiste środki ostrożności	
Ochrona oczu	► Okulary ochronne z bocznymi osłonami.
Ochrona skóry	Patrz Ochrona rąk, poniżej
Ochrona rąk / stóp	► Nosić chemiczne rękawice ochronne, np. UWAGA: ► Materiał może powodować podrażnienia skóry u podatnych osób. Dopasowanie i trwałość rękawic danego typu zależy od ich przeznaczenia.
Ochrona ciała	Patrz Inna ochrona, poniżej
Inne ochrony	► Kombinezon. ► Nie zaleca się niektórych plastikowych elementów osobistego wyposażenia ochronnego (np. rękawice, fartuchy, kalosze), gdyż mogą one generować statyczny ładunek elektryczny.
Thermal zagrożen	Niedostępne

Zalecane materiały**INDEKS WYBORU RĘKAWIC**

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Materiał	CPI
BUTYL	A
NEOPRENE	A
NITRILE	B
PVC	B

Ochrona dróg oddechowych

Typ AB-P Filtr o odpowiedniej pojemności (AS / NZS 1716 i 1715, EN 143:2000 i 149:2001, ANSI Z88 lub krajowy odpowiednik)

Respiratory z wkładami nigdy nie powinny być stosowane przy wejściach awaryjnych lub na terenie o nieznannej koncentracji par lub zawartości tlenu. Użytkownik musi zostać ostrzeżony, że konieczne jest opuszczenie skażonego terenu natychmiast po wycuciu poprzez respirator jakichkolwiek zapachów. Zapach może wskazywać, że maska nie działa właściwie, że stężenie par jest zbyt wysokie, lub że maska jest nieodpowiednio dopasowana. Z powodu tych ograniczeń uważa się za wskazane stosować respiratory z wkładami jedynie w ograniczonym zakresie.

8.2.3. Sterowniki naświetlania przez otoczenie

Patrz rozdział 12

SEKCJA 9 WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Wygląd	Niedostępne		
Stan fizyczny	ciecz	Gęstość względna (Water = 1)	Niedostępne
Zapach	Niedostępne	Współczynnik podziału n-oktanol / woda	Niedostępne
Próg odoru	Niedostępne	Temperatura samozapłonu (°C)	270
pH (dostarczonego)	5.5	temperatura rozkładu	Niedostępne
Temperatura topnienia/zakres temperatur topnienia (° C)	Niedostępne	Lepkość	2

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

Temperatura wrzenia/Zakres temperatur wrzenia (°C)	78	Masa molowa (g/mol)	Nie dotyczy
Punkt zapalny (°C)	21	Smak	Niedostępne
Szybkość parowania	Niedostępne	Właściwości wybuchowe	Niedostępne
Palność	Latwopalny.	Właściwości utleniające	Niedostępne
Górna granica eksplozji (%)	15	Napięcie powierzchniowe (dyn/cm or mN/m)	Niedostępne
Niższa granica eksplozji (%)	2.3	Ulotny składnik (%obj)	Niedostępne
Ciśnienie pary	5.9 @ 20C	Grupa gazu	Niedostępne
Rozpuszczalność (g/L)		Wartość pH w roztworze (1%)	Niedostępne
Gęstość pary (Air = 1)	Niedostępne	VOC g/L	625.79

9.2. Inne informacje

Niedostępne

SEKCJA 10 STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność	Patrz rozdział 7.2
10.2. Stabilność chemiczna	► Obecność materiałów niekompatybilnych.
10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji	Patrz rozdział 7.2
10.4. Warunki, których należy unikać	Patrz rozdział 7.2
10.5. Materiały niezgodne	Patrz rozdział 7.2
10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu	Patrz rozdział 5.3

SEKCJA 11 INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Wdychanie	Wdychanie par albo aerozoli (mgły, wyziewy), może powodować senność i zawroty głowy. Wdychanie par lub aerozoli (mgieł, oparów), powstałych podczas normalnego użytkowania, może powodować utratę zdrowia. Istnieją dowody potwierdzające, że ten materiał może działać drażniaco na drogi oddechowe. Wdychanie gazów/oparów o dużym stężeniu może powodować podrażnienie płuc z kaszlem i nudnościami, zaburzenie centralnego układu nerwowego z bólami i zawrotami głowy, spowolnienie odruchów, zmęczenie i spowolnienie koordynacji. Testy na zwierzętach pokazują, że najpowszechniejszymi symptomami wdychania zbyt dużej dawki jest brak koordynacji i senność.
Spożycie	Przypadkowe połknięcie materiału może być szkodliwe dla zdrowia.
Kontakt ze skórą	Kontakt z tą substancją może powodować stan zapalny skóry u niektórych osób. Substancja ta nie powinna kontaktować się z otwartymi ranami, otartą lub podrażnioną skórą. Przedostanie się do krwi np.
Kontakt z okiem	Ten materiał może u niektórych osób powodować podrażnienia i uszkodzenia oczu. Bezpośredni kontakt oka z etanolem (alkohol) może powodować natychmiastowe uczucie klucia i pieczenia z odruchem zamykania powieki oraz tymczasowe uszkodzenie rogówki wraz z zaczerwienieniem spojówek.
Przewlekły	Istnieją silne dowody wskazujące, że substancja ta może powodować nieodwracalne mutacje (choć nie śmiertelne) nawet po pojedynczej ekspozycji. Na podstawie doświadczeń z badań na zwierzętach, narażenia na substancję może mieć toksyczne działanie na rozwój płodu, na poziomach, które nie powodują znacznych skutków toksycznych u matki. Badania laboratoryjne (in vitro) oraz badania na zwierzętach wykazują, że narażenie na materiał może spowodować możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian z możliwością wystąpienia mutacji. Może dojść do akumulacji substancji w organizmie człowieka, co stanowi problem w sytuacji powtarzającego się lub długoterminowego narażenia występującego na stanowisku pracy. Może dojść do akumulacji substancji w organizmie człowieka, co stanowi problem w sytuacji powtarzającego się lub długoterminowego narażenia występującego na stanowisku pracy. Długotwale narażenie na działanie etanolu może powodować uszkodzenie wątroby i powodować blizny. Niektóre estry glikolu etylenowego oraz ich etery powodują zanik jąder, zmiany rozrodczości, niepłodność i zmiany czynności nerek.

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Niedostępne	Niedostępne
ALKOHOL ETYLOWY	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Doustnie (Szczur) LD50: >1187-2769 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit): 500 mg SEVERE
	Skórny (Krolik) LD50: 17100 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit): 100mg/24hr-moderate
	Wdychanie (szczur) LC50: 64000 ppm/4hr ^[2]	Skin (rabbit): 20 mg/24hr-moderate Skin (rabbit): 400 mg (open)-mild
1-METOKSY-2-PROPANOL	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Doustnie (Szczur) LD50: 5207.2 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit) 230 mg mild

LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK

	Skórny (Szczur) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	Eye (rabbit) 500 mg/24 h.
	Wdychanie (szczur) LC50: 10000 ppm/5 hr ^[2]	Eye (rabbit): 100 mg SEVERE
		Skin (rabbit) 500 mg open - mild
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	TOKSYCZNOŚĆ	DRAŻNIENIE
	Doustnie (Szczur) LD50: 4940 mg/kg ^[2]	Eye (rabbit): 0.25 mg/24h-SEVERE
	Skórny (Królik) LD50: 1250 mg/kg ^[2]	Eye (rabbit): 5 mg - moderate
		Skin (rabbit): 5 mg/24h - SEVERE
		Skin (rabbit):500 mg(open)-mod

Legenda: 1 Wartość uzyskane z Europa ECHA substancji zarejestrowanych - Toksyczność ostra 2 * Wartość uzyskana z SDS producenta jeśli nie powiedziano inaczej, dane pochodzą z Rejestru Efektów Toksycznych Substancji Chemicznych

ALKOHOL ETYLOWY	Po długotrwałym i powtarzającym się kontakcie ze skórą substancja ta może powodować jej podrażnienia charakteryzujące się przekrwieniem, opuchlizną, powstawaniem pęcherzyków, łuszczeniem i zgrubieniem.
1-METOKSY-2-PROPANOL	dla eterów glikolu propylenowego (PGE): Typowe etery glikolu propylenowego zawierają eter n-butyłowy glikolu propylenowego (PNB); eter n-butyłowy glikolu dipropylenowego (DPnB); octan eteru metyloвого glikolu dipropylenowego (DPMA), glikol eter metyloвого glikolu tripropylenowego (TPM).
DI(2-ETHYLHEXYL) ACID PHOSPHATE	Materiał może powodować podrażnienie. Materiał może powodować silne podrażnienie skóry w wyniku przedłużonej lub powtarzanej ekspozycji, może też powodować kontaktowe zapalenie skóry, obrzęk, powstawanie pęcherzyków, łuszczenie i zgrubienie skóry. Oznaki podobne do astmy mogą utrzymywać się przez miesiące a nawet lata po ustaniu zagrożenia na tę substancję.
LYRECO PERMANENT MARKER C/TIP BLACK & DI(2-ETHYLHEXYL) ACID PHOSPHATE	Brak znaczących ostrych danych toksykologicznych w literaturze.

Ostra toksyczność	☒	Rakotwórczość	☒
Podrażnienie skóry / korozyja	✓	rozrodczy	✓
Poważne uszkodzenie oczu / działanie drażniące	✓	STOT - narażenie jednorazowe	✓
Drogi oddechowe lub skórę	☒	STOT - narażenie powtarzane	☒
Mutagenność	✓	zagrożenie spowodowane aspiracją	☒

Legenda: ✗ – Dostępne dane, ale nie wypełnia kryteriów klasyfikacji
 ✓ – Dane wymagane do klasyfikacji dostępne
 ☒ – Brak danych do klasyfikacji

SEKCJA 12 INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Składnik	Endpoint	Czas trwania testu (Godziny)	gatunek	wartość	źródło
ALKOHOL ETYLOWY	LC50	96	ryb	42mg/L	4
ALKOHOL ETYLOWY	EC50	48	skorupiak	2mg/L	4
ALKOHOL ETYLOWY	EC50	96	Nie dotyczy	17.921mg/L	4
ALKOHOL ETYLOWY	EC50	24	Nie dotyczy	0.0129024mg/L	4
ALKOHOL ETYLOWY	NOEC	2016	ryb	0.000375mg/L	4
1-METOKSY-2-PROPANOL	LC50	96	ryb	1005.858mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	48	skorupiak	>500mg/L	1
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	96	Nie dotyczy	7152.973mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	EC50	384	skorupiak	227.843mg/L	3
1-METOKSY-2-PROPANOL	NOEC	96	ryb	=4600mg/L	1
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	LC50	96	ryb	0.02mg/L	4
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	EC50	48	skorupiak	60.7mg/L	4
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	EC50	48	Nie dotyczy	>0.1mg/L	4

Legenda:

Extracted from 1. IUCLID Toxicity Data 2. Europe ECHA Registered Substances - Ecotoxicological Information - Aquatic Toxicity 3. EPIWIN Suite V3.12 - Aquatic Toxicity Data (Estimated) 4. US EPA, Ecotox database - Aquatic Toxicity Data 5. ECETOC Aquatic Hazard Assessment Data 6. NITE (Japan) - Bioconcentration Data 7. METI (Japan) - Bioconcentration Data 8. Vendor Data

Szkodliwy dla organizmów wodnych, może wywołać długotrwałe efekty uboczne dla środowisk wodnych.

NIE wylewać do kanalizacji lub cieków wodnych.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Składnik	Trwałość: wody/gleby	Trwałość: powietrza
ALKOHOL ETYLOWY	NISKI (half-life = 2.17 dni)	NISKI (half-life = 5.08 dni)
1-METOKSY-2-PROPANOL	NISKI (half-life = 56 dni)	NISKI (half-life = 1.7 dni)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	WYSOKI	WYSOKI

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Składnik	Bioakumulacji
ALKOHOL ETYLOWY	NISKI (LogKOW = -0.31)
1-METOKSY-2-PROPANOL	NISKI (BCF = 2)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	NISKI (BCF = 6)

12.4. Mobilność w glebie

Składnik	Mobilności
ALKOHOL ETYLOWY	WYSOKI (KOC = 1)
1-METOKSY-2-PROPANOL	WYSOKI (KOC = 1)
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	NISKI (KOC = 17160)

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

	P	B	T
Istotne dostępne dane	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne
Kryteria PBT spełnione?	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak dostępnych danych

SEKCJA 13 POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Usuwanie produktu / opakowania	► Stosować ponownie o ile możliwe, w razie wątpliwości skonsultować się z producentem.
Opcje przetwarzania odpadów	Niedostępne
Opcje przetwarzania ścieków	Niedostępne

SEKCJA 14 INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Etykiety wymagana

	
zanieczyszczenie morskie	nie

Transport lądowy (ADR)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT or PAINT RELATED MATERIAL
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	klasa : 3 Pomniejsze ryzyko : Nie dotyczy
14.4. Grupa pakowania	II
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy
14.6. Szczegółne środki ostrożności dla użytkowników	Identyfikacja niebezpieczeństwa (Kemler) : 33 Kod Klasyfikacji : F1 Etykieta zagrożenia : 3 Specjalne przewidywania : 163 640C 640D 650 ograniczoną ilość : 5 L

Transport powietrzny (ICAO-IATA / DGR)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263	
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	Paint (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base); Paint related material (including paint thinning or reducing compounds)	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	Klasa ICAO/IATA	3
	Pomniejsze ryzyko ICAO/IATA	Nie dotyczy
	Kod ERG	3L
14.4. Grupa pakowania	II	
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy	
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Specjalne przewozy	A3 A72 A192
	Instrukcje pakowania tylko dla cargo	364
	Max. ilość / opakowanie tylko dla cargo	60 L
	Instrukcje załadunku pasażerów i cargo	353
	Max. liczba pasażerów / ładunku	5 L
	Instrukcja ograniczenia ilości paczek w samolotach pasażerskich i towarowych	Y341
	Ograniczona ilość pasażerów i ładunku maksymalna ilość/paczka	1 L

Transport morski (IMDG-Code / GGVSee)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263	
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac solutions, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning or reducing compound)	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	Klasa IMDG	3
	Pomniejsze ryzyko IMDG	Nie dotyczy
14.4. Grupa pakowania	II	
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy	
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Numer EMS	F-E, S-E
	Specjalne przewozy	163 367
	Ograniczona ilość	5 L

Transport wodny śródlądowy (ADN)

14.1. Numer UN (numer ONZ)	1263	
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	PAINT (including paint, lacquer, enamel, stain, shellac, varnish, polish, liquid filler and liquid lacquer base) or PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning and reducing compound)	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	3	Nie dotyczy
14.4. Grupa pakowania	II	
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie dotyczy	
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Kod Klasyfikacji	F1
	Specjalne przewozy	163; 367; 640C; 640D; 650
	Ograniczona ilość	5 L
	Wymagany sprzęt	PP, EX, A
	Liczba węży pożarowych	1

Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Nie dotyczy

SEKCJA 15 INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny

ALKOHOL ETYLOWY(64-17-5) WYSTĘPUJE NA NASTĘPUJĄCEJ LIŚCIE PRZEPISÓW

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)
 UE REACH Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 - Załącznik XVII - Ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów
 Unia Europejska - Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) (angielski)

Unia Europejska (UE) Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin - Załącznik VI
 Unia Europejska (UE) Załącznik I do dyrektywy 67/548/EWG w sprawie klasyfikacji i oznakowania substancji niebezpiecznych - aktualizowany przez ATP: 31
 WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne

1-METOKSY-2-PROPANOL(107-98-2) WYSTĘPUJE NA NASTĘPUJĄCEJ LIŚCIE PRZEPISÓW

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)
 Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) List priorytetowy dla REACH zezwolenia
 UE REACH Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 - Załącznik XVII - Ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów
 UE Skonsolidowany Wykaz indykatywnych wartości granicznych narażenia zawodowego)

Unia Europejska - Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) (angielski)
 Unia Europejska (UE) Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin - Załącznik VI
 Unia Europejska (UE) Załącznik I do dyrektywy 67/548/EWG w sprawie klasyfikacji i oznakowania substancji niebezpiecznych - aktualizowany przez ATP: 31
 WYKAZ WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ CHEMICZNYCH I PYŁOWYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY - Substancje chemiczne

DI(2-ETHYLHEXYL) ACID PHOSPHATE(298-07-7) WYSTĘPUJE NA NASTĘPUJĄCEJ LIŚCIE PRZEPISÓW

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (English)

Unia Europejska - Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) (angielski)

Niniejsza karta charakterystyki jest zgodna z następującymi przepisami UE i jej aktualizacjami - o ile dotyczy - : 98/24/WE, 92/85/EC, 94/33 / WE, 91/689/EWG, 1999/13/WE, rozporządzenia (UE) nr 453/2010, rozporządzenie (WE) nr 1907/2006, rozporządzenie (WE) nr 1272/2008

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

W celu uzyskania dalszych informacji proszę spojrzeć na oceny bezpieczeństwa chemicznego i scenariuszy narażenia przygotowanych przez łańcucha dostaw, jeżeli dostępne.

PODSUMOWANIE ECHA

Składnik	Numer CAS	Nr indeksu	ECHA Dossier
ALKOHOL ETYLOWY	64-17-5	Niedostępne	01-2119457610-43-XXXX

Harmonizacja (C & L Inventory)	Klasa zagrożenia i kategoria Code (s)	Piktogramy Signal Kod programu Word (s)	Kod komunikat (y) zagrożenia
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3, Repr. 2, STOT RE 1, Skin Irrit. 2, Not Classified, Flam. Aerosol 1, Muta. 1B, Repr. 1A, Acute Tox. 3, STOT SE 1, Met. Corr. 1, Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1	Dgr, GHS01, Wng, GHS08, GHS06, GHS05	H225, H319, H304, H340, H335, H372, H336, H315, H360, H220, H301, H311, H331, H370
1	Carc. 2	GHS08, Wng	H351
2	Carc. 2	GHS08, Wng	H351
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
2	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225
1	Flam. Liq. 2	GHS02, Dgr	H225

Kod Harmonizacja 1 = najbardziej rozpowszechnione klasyfikacja. Kod Harmonizacja = 2 Najpoważniejsza klasyfikacji.

Składnik	Numer CAS	Nr indeksu	ECHA Dossier
1-METOKSY-2-PROPANOL	107-98-2	Niedostępne	01-2119457435-35-XXXX

Harmonizacja (C & L Inventory)	Klasa zagrożenia i kategoria Code (s)	Piktogramy Signal Kod programu Word (s)	Kod komunikat (y) zagrożenia
1	Flam. Liq. 3, STOT SE 3	GHS07, GHS02, Wng	H226, H336
2	Flam. Liq. 3, STOT SE 3, Not Classified, Acute Tox. 4, Eye Irrit. 2	GHS02, Wng, GHS08, GHS03	H336, H371, H335, H225

Kod Harmonizacja 1 = najbardziej rozpowszechnione klasyfikacja. Kod Harmonizacja = 2 Najpoważniejsza klasyfikacji.

Składnik	Numer CAS	Nr indeksu	ECHA Dossier
di(2-ethylhexyl) acid phosphate	298-07-7	Niedostępne	01-2119972334-35-XXXX

Harmonizacja (C & L Inventory)	Klasa zagrożenia i kategoria Code (s)	Piktogramy Signal Kod programu Word (s)	Kod komunikat (y) zagrożenia
1	Acute Tox. 4, Skin Corr. 1C, Eye Dam. 1	GHS07, GHS05, Dgr	H314, H318, H302+H312
2	Acute Tox. 4, Skin Corr. 1C, Eye Dam. 1, Skin Corr. 1B, Skin Irrit. 2, Aquatic Chronic 3, Not Classified, STOT SE 3, Eye Irrit. 2, Skin Corr. 1A, Met. Corr. 1	GHS05, Dgr, Wng	H302, H314, H318, H312, H332, H335, H290

Kod Harmonizacja 1 = najbardziej rozpowszechnione klasyfikacja. Kod Harmonizacja = 2 Najpoważniejsza klasyfikacji.

National Inventory	Status

Australia - AICS	Y
Canada - DSL	Y
Canada - NDSL	N (1-METOKSY-2-PROPANOL; ALKOHOL ETYLOWY; di(2-ethylhexyl) acid phosphate)
China - IECSC	Y
Europe - EINEC / ELINCS / NLP	Y
Japan - ENCS	Y
Korea - KECI	Y
New Zealand - NZIoC	Y
Philippines - PICCS	Y
USA - TSCA	Y
Legenda:	Y = All ingredients are on the inventory N = Not determined or one or more ingredients are not on the inventory and are not exempt from listing(see specific ingredients in brackets)

SEKCJA 16 INNE INFORMACJE

Tekst i pełne ryzyka Kody zagrożenia

H220	Skrajnie łatwopalny gaz.
H226	Łatwopalna ciecz i pary.
H290	Może powodować korozję metali.
H301	Działa toksycznie po połknięciu.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H302+H312	Działa szkodliwie po połknięciu lub w kontakcie ze skórą
H304	Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H311	Działa toksycznie w kontakcie ze skórą.
H312	Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
H314	Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.
H318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
H331	Działa toksycznie w następstwie wdychania.
H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
H335	Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H340	Może powodować wady genetyczne .
H351	Podejrzewa się, że powoduje raka .
H360	Może działać szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki .
H370	Powoduje uszkodzenie narządów .
H371	Może powodować uszkodzenie narządów .
H372	Powoduje uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie.
H413	Może powodować długotrwałe szkodliwe skutki dla organizmów wodnych.

Inne informacje

SDS jest narzędziem komunikacji zagrożenia i powinny być stosowane, aby pomóc w ocenie ryzyka.

Definicje i skróty

PC-TWA: Dopuszczalne stężenia od czasu Średnia ważona
 PC-STEL: Dopuszczalne Stężenie-Short Term Exposure Limit
 IARC: Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem
 ACGIH: Amerykańska Konferencja Rządowych Higienistów Przemysłowych
 STEL: Krótkotrwały Limit ekspozycji
 TEEL: Tymczasowe awaryjne Dopuszczalne Stężenie.
 IDLH: Natychmiast niebezpieczny dla życia lub zdrowia Koncentracji
 OSF: współczynnik bezpieczeństwa Zapach
 NOAEL: noael
 LOAEL: najniższy poziom obserwowanego działania Effect
 TLV: Threshold Limit Value
 LOD: granica wykrywalności
 OTV: Próg zapachu Wartość
 BCF: Czynniki biokoncentracji
 BEI: indeks ekspozycji biologiczna

Ten dokument zabezpieczony jest prawem autorskim.